ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಿನ ಕರೆ

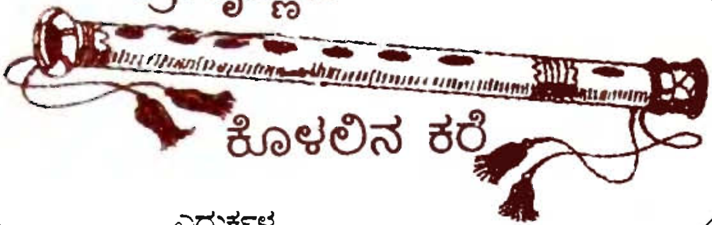

ಎದುರ್ಕಳ
ಕೆ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ತುತಿ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸೀಮಾಪುರುಷ. ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಿಯಂತೆ, ಸಂತ ಮಹಾತ್ಮರ ಅನುಭವವಾಣಿಯಂತೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪೂರ್ಣಾವತಾರಿ. ಇಳೆಯಲ್ಲಿ ನರದೇಹ ಧಾರಿಯಾಗಿ ದುಷ್ಟಸಂಹಾರ-ಶಿಷ್ಟಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಬಾಳಿದ ಸ್ವಯಂ ಭಗವಂತ. ಯೋಗೀಶ್ವರ ನಾಗಿ, ಗೀತಾಚಾರ್ಯನಾಗಿ ಬೆಳಗಿ ಲೋಕವಂದ್ಯನಾದ ಜಗದ್ಗುರು. ಕನ್ನಡದ ಮಹಾಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು **'ಧರಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮ—ಮೂಜಗದ ದೈವದ ದೈವ'** ನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ಸಂವತ್ಸರಗಳಿಂದ ಕೋಟ್ಯನುಕೋಟಿ ಕಲಾವಿದರ ಆರಾಧ್ಯದೇವನಾಗಿ, ಆದರ್ಶ ಮಹಾಪುರುಷನಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ವ್ಯಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಸಮಷ್ಟಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು, ಅನುಗ್ರಹ ದೃಷ್ಟಿ ಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪರತತ್ತ್ವದ ಚಿರಂತನ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿದ್ದು ಅವನ ದಿವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಬಹುಮುಖವಾದುದು. ಅದರ ವಿವರಗಳು ಅದ್ಭುತರಮ್ಯ–ವೈಭವಪೂರ್ಣ.

ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲೆ, ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಿನ ಕರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಎದುರ್ಕಳ ಕೆ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆವಿರ್ಭಾವ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಯಾದವರ ವೃಷ್ಣಿಪಂಗಡದ ವಸುದೇವ-ದೇವಕಿಯರ ಎಂಟನೇ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದನು. ಇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಅವತರಿಸಿದ ಆ ಸಂದರ್ಭವು ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಕೃಷ್ಣಜನ್ಮವಾದದ್ದು ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಅಷ್ಟಮಿಯಂದು, ನಡುರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ. ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಸ್ಥಳವಾದರೋ ಮಥುರಾನಗರಿಯ ಕಾರಾಗೃಹ. ಪರಮಾತ್ಮನು ಅವತರಿಸಿದ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರಿಗೆ ಅವನ ಅಪ್ರಾಕೃತ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳ ರೂಪವನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಮಹಾ ಭಾಗ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಗದಾ ಪದ್ಮಯುಕ್ತ ಚತುರ್ಭುಜ ಸ್ವರೂಪನೂ, ನೀಲಮೇಘಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಪಟ್ಟೆ ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ನವರತ್ನ ಖಚಿತ ಕಿರೀಟ, ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೌಸ್ತುಭ, ವಿವಿಧ ಆಭರಣಾಲಂಕಾರ, ವೈಜಯಂತಿಮಾಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವನೂ, ಪ್ರಸನ್ನಮುಖಿಯೂ ಆಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸಿದ ಭಗವಂತನ ದರ್ಶನದಿಂದ ವಸುದೇವ-ದೇವಕಿಯರು ಪರಮ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು. ತಮ್ಮ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಅವರು ತುಂಬು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಭಗವಂತನು ನರರೂಪದ ಶಿಶುವಾಗಿ ಅವರ ಬಳಿ ಮೈದೋರಿದನು. ವಸುದೇವನು ಭಗವತ್ಪ್ರೇರಣೆಯಂತೆ ನವಜಾತ ಶಿಶುವನ್ನು ಬೇಗನೇ ನಂದ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಿತ್ರ ನಂದಗೋಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಪತ್ನಿ ಯಶೋದೆಯು ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವೊಂದಕ್ಕೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಬಳಿ ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಯಶೋದೆಯ ಮಗುವನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ತಂದು ದೇವಕಿಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿದನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಲೀಲೆ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನಂದ ಯಶೋದೆಯರ ಅಕ್ಕರೆಯ ಕಂದನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮುದ್ದು ಬಾಲಕನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯತ್ವದ ಪ್ರಕಾಶ-ಸೌಂದರ್ಯಗಳಿಂದ ಗೋಕುಲದ ಗೋಪ-ಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲರ ದೇವಕಂದ,

ಮೋಹನಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಗಾಢವಾದ ಮಮತೆ, ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಸಗಿ ತನ್ನ ದೈವತ್ವದ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾನೆ. ಪೂತನಿಯ ವಧೆ, ಶಕಟಾಸುರನ ಭಂಜನ, ತಾಯಿ ಯಶೋದೆಗೆ ತನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದುದು ಇವುಗಳು ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ಕೆಲವು ಸ್ಮರಣೀಯವಾದ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳು. ಮುಂದೆ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತು ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಬಕ, ವೃಷ, ಧೇನುಕಾದಿಗಳನ್ನು ವಧಿಸಿ, ಕಾಳೀಯ ನಾಗನನ್ನು ದಮನ [illegible] ಗೋವರ್ಧನ ಗಿರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಗೋಕುಲದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಇಂದ್ರನ ಶಾಪದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ವೇಣು[illegible] ರಾಸಲೀಲೆ-ದುಷ್ಟ ಕಂಸನ ಸಂಹಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಸಗಿ ಮಹಿಮಾಪೂರ್ಣನಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬೃಂದಾವನ ಜೀವನದ ಘಟನೆಗಳು— ಕೊಳಲಿನ ಕರೆ, ದಿವ್ಯಪ್ರೇಮಪ್ರಕಾಶ [illegible] ರಾಸಕ್ರೀಡಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಬೃಂದಾವನ ಲೀಲೆಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಮಗಿಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಲೀಲಾ ವಿವರಗಳು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅರ್ಥಸಂಪನ್ನವೂ ಆಗಿವೆ.

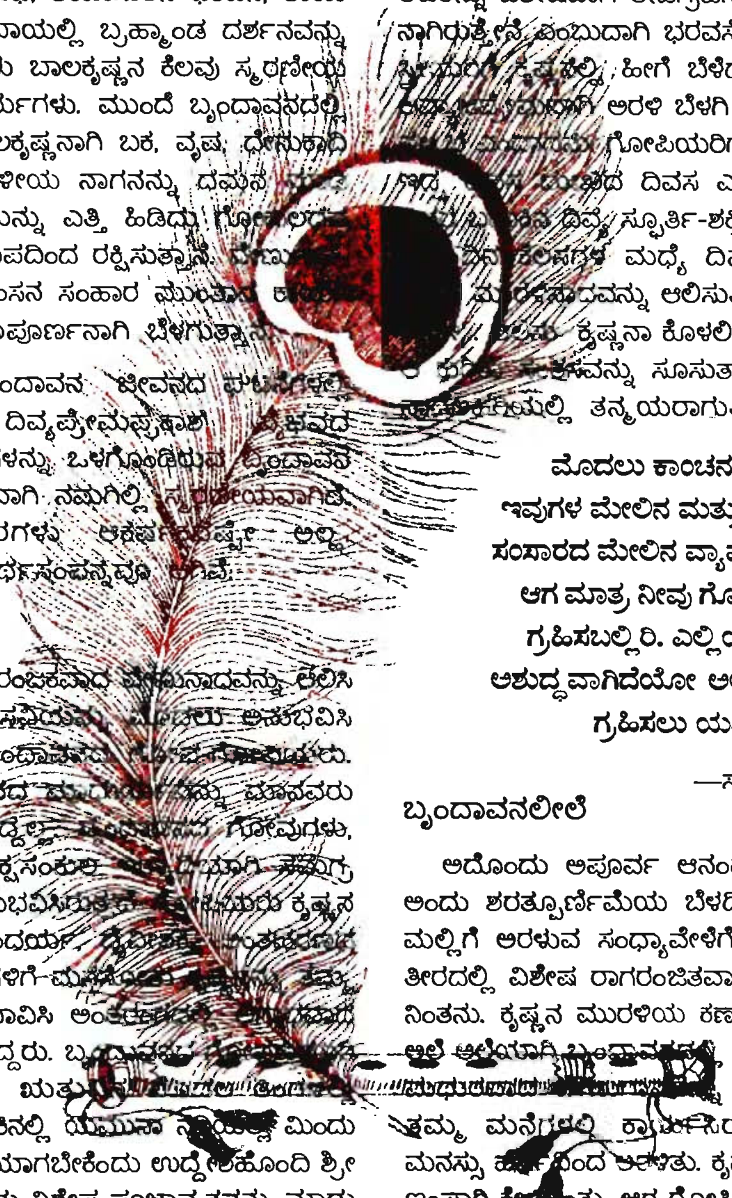

ಕೊಳಲಿನ ಉಲಿ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚಿತ್ತರಂಜಕವಾದ ವೇಣುನಾದವನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಆ ಗಾನಾಮೃತದ ಸವಿಯನ್ನು [illegible] ಅನುಭವಿಸಿ ಧನ್ಯರಾದವರು ಬೃಂದಾವನದ [illegible] ಗೋಪಿಯರು. ಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಗಾನದ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಮಾನವರು ಮಾತ್ರ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಲ್ಲ, [illegible] ಗೋವುಗಳು, ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳು, ವೃಕ್ಷಸಂಕುಲ [illegible]ವಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಜೀವರಾಶಿಯೇ ಅನುಭವಿಸಿತು. [illegible] ಕೃಷ್ಣನ ಮನಮೋಹಕ ಸೌಂದರ್ಯ, [illegible] ದಿವ್ಯಪ್ರೇಮ ಇವುಗಳಿಗೆ ಮನಸೋತ [illegible] ಅಧಿಪತಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅಂ[illegible] ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತಳೆದಿದ್ದರು. ಬೃಂದಾವನದ [illegible]ಯರು ಹೇಮಂತ ಋತು[illegible] ಮುಂಜಾನೆಯ ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಯಮುನಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಕೃಷ್ಣನೆ ತಮ್ಮ ಪತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಹೊಂದಿ ಶ್ರೀ ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ದೇವಿಯ ವಿಶೇಷ ಪೂಜಾವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ವ್ರತದ ಅಂಗವಾಗಿ ಮರಳಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ವಿಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಈ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಗೋಪಿಯರು ಯಮುನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ. ಗೋಪಿಯರ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಗೋಪಿಯರು ತಮ್ಮ ಲಜ್ಜೆ, ಅಹಂಕಾರ, ಮಮಕಾರಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಂದು ಅವರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ತಾನವರ ಹೃದಯೇಶ್ವರನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಗೋಪಿಕಾ[illegible] ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬೆಳೆದ ಆಕರ್ಷಣೆ, ಪ್ರೀತಿಗಳು [illegible] ಅರಳಿ ಬೆಳಗಿ ಕೃಷ್ಣನು ಅವರ ಹೃದಯ[illegible] ಗೋಪಿಯರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನ ದರ್ಶನವಾಗದೇ [illegible] ದಿವಸ ಎಂಬಂತಾಯಿತು. ಕೃಷ್ಣನು [illegible] ದಿವ್ಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿ-ಶಕ್ತಿ ಎಂಬಂತಾದನು. ತಮ್ಮ [illegible] ಕೆಲಸಗಳ ಮಧ್ಯೆ ದಿನದಿನವೂ ಗೋಪಿಯರು [illegible] ಮುರಳೀನಾದವನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು '[illegible] ಕೃಷ್ಣನಾ ಕೊಳಲಿನ ಕರೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ [illegible]ವನ್ನು ಸೂಸುತ್ತಾ ಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯಕೊಳಲಿನ [illegible]ಯಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೊದಲು ಕಾಂಚನ, ಕೀರ್ತಿ, ಯಶಸ್ಸು
ಇವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಮತ್ತು ಈ ಕ್ಷುದ್ರ ಮಿಥ್ಯಾ
ಸಂಸಾರದ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ.
ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಗೋಪೀಪ್ರೇಮವನ್ನು
ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮನಸ್ಸು
ಅಶುದ್ಧವಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದನ್ನು
ಗ್ರಹಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ.

—ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಬೃಂದಾವನಲೀಲೆ

ಅದೊಂದು ಅಪೂರ್ವ ಆನಂದದ ಸುಂದರ ಸಂದರ್ಭ. ಅಂದು ಶರತ್ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಚೆಂದದ ಇರುಳು. ಮಲ್ಲಿಗೆ ಅರಳುವ ಸಂಧ್ಯಾವೇಳೆಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಯಮುನಾ ತೀರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರಾಗರಂಜಿತವಾಗಿ ಕೊಳಲನ್ನು ಊದುತ್ತಾ ನಿಂತನು. ಕೃಷ್ಣನ ಮುರಳಿಯ ಕರ್ಣಾನಂದಕರವಾದ ಗಾನವು ಅಲೆ ಅಲೆಯಾಗಿ ಬೃಂದಾವನದ[illegible] ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪಸರಿಸಿತು. ಅವನ [illegible] ಲಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible]ನಿರತರಾಗಿದ್ದ ಗೋಪಿಯರ ಮನಸ್ಸು [illegible]ದಿಂದ [illegible]ತು. ಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಿನ ಕರೆ ಇನ್ನೂ ಇಂಪಾಗಿ ಕೇ[illegible]ತು. ಆಗ ಗೋಪಿಯರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ರೇಮ ಉಕ್ಕಿಬಂತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹಸುವಿನ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನೇಕರು ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಪತಿ ಶುಶ್ರೂಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋಪಿಯರು ಕೊಳಲನಾದವನ್ನು ಲಾಲಿಸುತ್ತಾ ಮೈಮರೆತರು. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಅರ್ಧಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟು ಮನೆ, ಬಳಗ ಯಾವುದರ ಪರಿವೆಯೂ

ಇಲ್ಲದೆ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮನೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದು ವೇಣುಗಾನ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನ ದರ್ಶನಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಧಾವಿಸಿದರು.

ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಓಡೋಡಿ ಬಂದ ಗೋಪಿಯರನ್ನು ಕಂಡ ಗೋವಿಂದನು 'ಈ ಇರುಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಮಂದಿ, ಕಾರ್ಯಭಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಬಂದಿರಿ?' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. 'ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡೇ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗ ತತ್ಪರರಾಗಿರಿ' ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಚಿನ್ಮಯ ಕೃಷ್ಣ. ಆಗ ಗೋಪಿಯರು 'ಜಗನ್ನಾಥ ಕೃಷ್ಣಾ, ನಿನ್ನ ಮಂಜುಳ ಕೊಳಲ ಗಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರೇಮಾನಂದ ಭರಿತರಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನೆ-ಕೆಲಸ-ಬಳಗ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಅಡಿದಾವರೆಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವ ಮಹೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದೆವು. ಕೃಪಾನಿಧಿಯಾದ ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಲು ನಮ್ಮ ಮನ ಒಪ್ಪದು. ಕಾಲುಗಳು ಚಲಿಸಲಾರವು. ನಮ್ಮನ್ನು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಿರೆಂದು ಎನ್ನಬೇಡ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರೇಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ದಯಾಸಿಂಧು ಪ್ರೇಮಮೂರ್ತಿಯಾದ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನು ಗೋಪಿಯರ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾದನು. ಗೋಪಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಡೆಗೆ ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರಿದನು. ಆಗ ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಧನ್ಯತಾಭಾವ ಸಂಪನ್ನರಾದರು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಿನ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಓಂಕಾರನಾದದ ದಿವ್ಯಾರ್ಥದ ವಿಸ್ತಾರ ವೈಭವವಿದೆ. ಭಕ್ತರಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹದ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ನಲ್ಮೆಯ ಆಹ್ವಾನವಿದೆ. ಇಹಲೋಕದ ಭೌತಿಕ-ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಮಿಗಿಲಾದ ಆನಂದದ ಆಕರ್ಷಣೆ ಇದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವ ಭಕ್ತಿಸಾಧನೆಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಅಡಗಿದೆ. ದೇವತಾನುಗ್ರಹ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಜೀವನು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಶರಣಾಗಬೇಕು ಹಾಗೂ ಶರಣಾಗತರಾದ ಭಕ್ತರನ್ನು ಭಗವಂತನು ಸಕಲ ದುರಿತಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಮರ ಸಂದೇಶವಿದೆ.

ಕೊಳಲಿನ ಒಳಭಾಗವು ಟೊಳ್ಳು. ಮೇಲ್ಭಾಗವು ರಂಧ್ರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ವಾಯುವು ಸರಾಗವಾಗಿ ಒಳಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಅಂತಹ ಕೊಳಲಲ್ಲಿ ವಿಧಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ವರ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಸುಶ್ರಾವ್ಯಗಾನವು ಮೂಡಿಬರುತ್ತದೆ. ಮುರಳಿಯೇ ಜೀವಿಗಳ ಪ್ರತೀಕ. ಜೀವಿಗಳು ಈ ಭುವಿಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧಭದ್ರವಾಗಿ ಬಾಳಿ ದಿವ್ಯಾನಂದ ತುಂದಿಲರಾಗಿ ಜೀವಿತ ಸಾಫಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಕಾಮಕ್ರೋಧಾದಿ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು, ಅಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಶರಣಾಗಬೇಕು. ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊಳಲಿನಂತೆ ಅವನ ಕೈಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಭಗವತ್ಪಪಾರಕ್ಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ರಮಣೀಯವಾದ ವೇಣುಗಾನದಂತೆ ಆಗುವುದು ಎಂಬ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಹತ್ವದ ಸಂದೇಶವು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಿನ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ.

ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಯಾದವಕುಲ ಶಿರೋಮಣಿ ಸತ್ಯಸನಾತನ ಸುಂದರ ಶ್ಯಾಮನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯ ವದನದಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿ ಬಂದ ಕರ್ಣಾನಂದಕರವೂ ಆತ್ಮಾನಂದದಾಯಕವೂ ಆದ ಕೊಳಲಿನ ಕರೆ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಾಗೂ ಶ್ರುತಿಗೋಚರವಾದುದಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತೆಯರಾದ ಗೋಪಿಯರಂತೆ ಅದನ್ನು ಆಲಿಸುವ ಲವಲವಿಕೆ ಇದ್ದು ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಆಲಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವವರಿಗೆ ಕೃಪಾನಿಧಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸರ್ವಭೂತಹಿತವಾದ ಕೊಳಲಿನ ಮಂಜುಳ ಕರೆಯು ಕೇಳಿಬಂದು ಅದರಿಂದ ಕಿವಿಗೆ ಇಂಪು ಮನಕ್ಕೆ ತಂಪು ಬದುಕಿಗೆ ಶುಭಮಂಗಳ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಭುಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರದಾಯಕವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯ ವ್ರತೋಪವಾಸಗಳು, ಜಯಂತಿಯ ಉತ್ಸವಾಚರಣೆಗಳು ಮನುಕುಲೋನ್ನತಿಗಾಗಿ ವ್ಯಷ್ಟಿ-ಸಮಷ್ಟಿರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರ ಒಕ್ಕೂಟದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಲಿ, ಅಂತರಾಳದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಲಿ. ಭಕ್ತ ಜನಮನದ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಿನ ದಿವ್ಯಗಾನ ನಿತ್ಯವೂ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿ.

ವಸುದೇವಸುತಂ ದೇವಂ ಕಂಸಚಾಣೂರ ಮರ್ದನಮ್।
ದೇವಕೀಪರಮಾನಂದಂ ಕೃಷ್ಣಂ ವಂದೇ ಜಗದ್ಗುರುಂ ॥

ಕೃಪೆ
ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಮಡಿಕೇರಿ